

Potrénujeme vedlejší věty, které už umíme a vrhneme se na příslovečná určení. Částečně je už umíte a přidáme si i něco nového. Čtete si pečlivě zadání úkolů, někdy zapomenete splnit všechno, co se po vás chce. Posílejte vypracované úkoly kvalitně vyfocené nebo oskenované, fotky nebo skeny musí být dost ostré, abych je přečetla. Pište čitelně. A kontrolujte si vrácené materiály, které jsme vám opravila. Když něco nebudete vědět, napište: marcela.harastova@zstovacov.cz.

1. Určete vedlejší věty podmětné a předmětné. Postup: zakroužkuj spojovací výraz, napiš stavbu souvětí, správně se zeptej hlavní větou a pádovou otázkou na vedlejší větu a napiš druh vedlejší věty. Nezapomeňte, že VV podmětná nahrazuje podmět z hlavní věty, a proto když se ptám na VV podmětnou kdo, co, nemůže být podmět v hlavní větě.

př.: Nikdo mu nevěřil, že ušel tolik kilometrů. 1VH, že 2 VV
2 VV – předmětná (zeptáme se: koho co mu nikdo nevěřil?)

a) Teprve doma přišel na to, že si v autobuse nechal deštník. _____

b) Vrátný tvrdil, že během večera nikoho neviděl. _____

c) Zdá se, že všichni byli s jídelníčkem spokojeni. _____

d) Kamarád mi poradil, abych mamince koupil k svátku kytku. _____

e) Už se ví, kam zítra pojedeme. _____

f) Petr si vymyslel, že ho okradli. _____

g) Z průběhu utkání bylo jasné, že domácí zvítězí. _____

2. Udělejte si zápis do školního sešitu o příslovečných určeních. Už je znáte z loňska. V našem příběhu o paní Větě, byla příslovečná určení vnoučátka pana Přísudka. Byla to trojčátka – příslovečné určení mísa, času a způsobu. Už tehdy jsme si říkali, že příslovečných určení je celkem 8. Zapište si je a naučte se je. Protože taková jako známe příslovečná určení, známe také vedlejší věty příslovečné. Pomůcka, jak na žádné z 8 nezapomenout. Začněte s těmi, které už znáte: PUM, PUČ a PUZ, pak následují 3, které začínají na p – příčiny, podmínky, přípustky. A zbývají už jen dvě – účelu a míry.

Zápis:

Příslovečné určení

- závisí na přísudku
- vyjadřuje, za jakých okolností se děj odehrává (kdy, kde, jak, proč... se odehrává)
- podtrhneme _._._._._.
- zkratka PU

Příslovečné určení	Otázky	Příklad
místa (PUM)	Kde? Kam? Odkud? Kudy?	Pracoval <i>na zahradě</i> . Vrátil se z <i>ciziny</i> .
času (PUČ)	Kdy? Odkdy? Dokdy? Jak dlouho?	Odjel <i>včera</i> . Byl v práci <i>do večera</i> . <i>Od rána</i> se neozval.
způsobu (PUZ)	Jak? Jakým způsobem?	Zpívala <i>krásně</i> . <i>Obětavě</i> se o něj starala.
příčiny (PU příčiny)	Proč?	<i>Pro nemoc</i> bylo zavřeno.
podmínky (PU podmínky)	Za jaké podmínky?	<i>Za pěkného počasí</i> budeme grilovat.
přípustky (PU přípustky)	I přes co? Navzdory čemu?	<i>I přes poruchu</i> motoru závod dokončil.
účelu (PU účelu)	Za jakým účelem?	Odešla <i>na nákup</i> .
míry (PU míry)	Kolik? O kolik? Jak moc?	Musíte se <i>hodně</i> snažit. Byl <i>o hlavu</i> vyšší než já.

3. Vyhledejte ve větách příslovečné určení místa a času, podtrhněte (čárka, tečka) a označte zkratkou:

Za městem postavili v létě nový supermarket. O přestávce se hoši ve třídě přetahovali o míček. Moje sestra odjela na rok do Anglie. Po prohlídce interiéru jsme se procházeli v krásném zámeckém parku. Zraněného převezla sanitka do nejbližší nemocnice. Petr se přistěhoval loni z Prahy. Denně musím chodit do obchodu.

4. Vypracujte cvičení 2 na straně 87. Nemusíte se řídit obrázky. Jen doplňte do vět vhodná příslovečná určení místa nebo času.

5. A na závěr procvičování pravopisu. Doplňte správně i, í/y, ý:

a) na pol_ u Přib_slav_, želv_ jsou plaz_, nože z ocel_, složité jaz_kolam_, značné rozdíl_ mezi krystal_, jedl cibul_, nepl_tvejte peněz_, hotel_ v Břeclav_, v nové obuv_, bez kuchyňské sol_, s Arab_ a Francouz_, vybroušené drahokam_

b) v_m_zelé m_stní zv_ky, pop_chal se růžem_, pos_paná s_lnice, v_l_sované l_sty, nab_zel m_nové b_dlení, v_m_slel pěkný nesm_sl, pl_tval potrav_nam_, zap_soval šp_čat_m_tužkam_, kamna v_has_nají, správně v_stihl chv_l_k pov_dání, tvarohov_záv_n, poz_tří mus_me v_raz_t brz_, s_sl_nory, v_leštěná kl_ka, zb_tkov_vzduch v pl_cích, hb_tě nás předb_hal, nesrozum_telná m_šlenka, zav_ral opuchlá v_čka, v_sl_dil ho v pol_, us_chající rostl_ny, m_řil m_mo terč